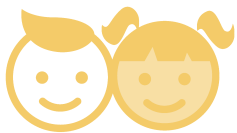

EEN KRINGETJE VAN JONGGENS EN MEISJES

#gender #diversiteit
#identiteit #gelijkheid
#kinderrecht

Wat betekent gender?

Gender omvat de maatschappelijke ideeën en verwachtingen rond 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid', die sociaal en cultureel zijn bepaald maar ook veranderlijk zijn. Al vanaf de geboorte worden meisjes en jongens (onbewust) in hokjes opgedeeld. Dit gebeurt op heel uiteenlopende vlakken: speelgoed, kleding, interesses, hobby's, studiekeuze, jobs? ... Deze les is geïnspireerd op de gratis downloadbare *Toolkit Gender in de kleuterklas* (uitgave van Rosa vzw).

DOELEN

De kinderen:

- ervaren/ontdekken gelijkenissen en verschillen tussen jongens en meisjes;
- vergelijken voorwerpen en/of afbeeldingen van meisjes of jongens;
- uiten hun gevoel bij het loslaten van stereotiepe kenmerken van jongens en meisjes.

MATERIAAL

- Smileys, logo kinderrecht en optionele afbeeldingen op www.djapo.be/systeendenken-praktijkgids
- Afbeelding van een jongen, een meisje en van een jongen + meisje
- Touw + 1 wasknijper en picto per kind
- Aantal voorwerpen/kledingstukken ... die je kan linken aan een meisje en/of jongen

TIP

Kinderen hebben mogelijk andere ideeën over wat bij een meisje of jongen hoort. Voorzie een aantal voorwerpen of beelden dubbel: zo kan je de diversiteit aan meningen visualiseren.

VOORAF

- Download en print de afbeeldingen. Kies of vul aan met eigen alternatieve beelden.
- Verzamel een aantal afbeeldingen van jongens en meisjes die stereotiepe kenmerken in vraag doen stellen (bijv. brandweervrouw, balletdanser, man draagt jurk, bouwvakster, ...)
- Maak een gevoelenstouw: print een droeve en een blij smiley, bevestig die aan de uiteinden van een touw.
- Voorzie voor elk kind een eigen pictogram en wasspeld.

OPBOUW

- 1 Prikkel
- 2 Kom bij mij
- 3 Gevoelenstouw
- 4 Iedereen is gelijk (recht op identiteit)

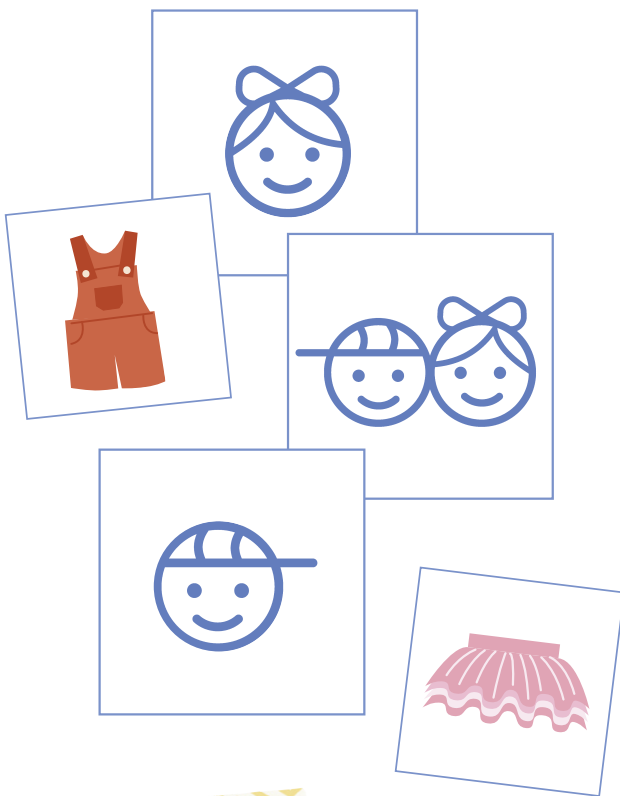
Opmerking

Genderbewust lesgeven betekent dat je kinderen de ruimte geeft om eigen voorkeuren te ontdekken. Misschien spelen de meeste meisjes graag met poppen en jongens liever met auto's, dat is oké. Belangrijk is dat je hen blijft stimuleren om een verscheidenheid aan speelgoed te ontdekken, zodat ze zelf kunnen beslissen waar ze graag mee spelen.

1 PRIKKEL

Prikkel de kleuters met een activiteit rond het thema *jongens en meisjes*. Hieronder een aantal suggesties:

- Lees en/of bekijk samen een prentenboek of verhaal dat een gesprek over **jongens en meisje** stimuleert.
- Voorzie een mand met verkleedkleden. Vraag de kinderen zich te verkleeden in iemand die ze later willen worden (beroep, rol in gezin, sprookjesfiguur, ...).
- Vertel een bekend verhaal of sprookje en verander daarin de jongens- en meisjesrollen bv. de 7 dwergen zijn meisjes, de kleine zeemeerman, Bob een vrouwelijke bouwer ...
- Laat de kinderen een collage of schets maken van speelgoed waarmee een bepaald personage graag zou spelen.
- ...

2 KOM BIJ MIJ

STAP 1

Verzamel de voorwerpen die je aan jongens of meisjes kan linken, in het midden van de kring of op tafel. Leg 3 afbeeldingen verspreid: een meisje, een jongen, een meisje en jongen samen.

STAP 2

Neem een voorwerp of beeld en vraag aan de kinderen bij wie dit hoort. Laat hen ook verklaren waarom.

- Hoort dit bij een meisje, een jongen of bij allebei?
- Wat zorgt ervoor dat jij dit bij ... zou leggen?

Herhaal dat een aantal keren zodat de kinderen de opdracht begrijpen.

STAP 3

Enkele kinderen kiezen en leggen zelf beurtelings een voorwerp bij een afbeelding. Bevraag telkens hun keuze.

- Hoort dit ... bij een meisje, jongen of bij allebei?
- Wat zorgt ervoor dat jij dit bij ... zou leggen?

Doe aan het einde nog een vraagronde. Geef kinderen de kans om hun mening te herzien door naar de anderen te luisteren.

- Is het oké dat ... bij meisje en/of jongen ligt of wil je dat nog verplaatsen?

Ik zie dat ... zowel *hier als hier* ligt. Dat betekent dat *kind a* en *kind b* er anders over denken.

STAP 4

Bekijk samen de 3 afbeeldingen en de voorwerpen die erbij liggen.

- Liggen de meeste dingen bij het meisje/jongen apart of liggen de meeste bij allebei? Hoe komt dat?
- Zijn er veel dingen die bij allebei horen?
- Wat is er anders/hetzelfde tussen jongen en meisje?
- Weet je op voorhand waarmee een meisje of jongen wil spelen of wat hij/zij wil worden?
- Weet jij dat – als meisje of jongen – zelf altijd?

REFLECTEER KORT

- Wat heb je gedaan met de voorwerpen/foto's? Waarom legde je iets bij een meisje of jongen of allebei? Waarover heb je nagedacht?
- Wat je hebt gedaan, is vergelijken en nadenken over wat bij elkaar hoort. Vond je dit wel of niet moeilijk? Wat vond je er moeilijk of gemakkelijk aan?

3 GEVOELENSTOUW

Toon het gevoelenstouw. Kies een aantal voorwerpen of afbeeldingen, bv. uit degene die de kinderen in de vorige opdracht onderzochten. Toon bv. een roze prinsessenjurk en vertel erbij dat een denkbeeldige jongen (of personage van een verhaal) die wil dragen of toon een beeld van een brandweervrouw.

De kinderen uiten hun gevoel bij het loslaten van een typisch kenmerk van een meisje of een jongen.

- Vind je dit heel leuk of minder leuk of helemaal niet leuk?

De kinderen bevestigen hun pictogram op het touw tussen de droeve en blij smiley en vertellen waarom ze zich er zo bij voelen.

4 IEDEREEN IS GELIJK

iedereen is gelijk

Toon de afbeelding van het kinderrecht 'iedereen is gelijk'.

- Wie zie je? Wat doen de kinderen? Hoe zien ze eruit? Zijn ze allemaal hetzelfde of anders?

Vertel dat alle meisjes en jongens **uniek** zijn, dat betekent: 'er is maar één van ieder kind, niemand is jou'. Vertel dat iedereen wel **gelijk** is, dat wil zeggen dat ieder kind zich goed en blij moet kunnen voelen zoals hij of zij is.

TIP

- Voorzie lege papieren poppetjes die de kinderen inkleuren, aankleden ... zoals ze zelf zijn. Hang de "iedereen-is-gelijk-klasketting" op.
- Tik tik wie ben ik? Blinddoek een kind en laat een ander kind ervoor staan. Dat kind zegt 'Tik tik, wie ben ik'. De kleuter met de blinddoek mag dan voelen en raden wie er voor hem staat.
- Zing samen een liedje over een kring van vriendjes. Gebruik in het liedje kenmerken van de kinderen van de klas.

LAAT JE INSPIREREN!

- Leidraad met tips om activiteiten systeemdenken te begeleiden op p. 38
- Activiteiten rond kinderrechten op p. 18-19

- Meer informatie rond gender in de kleuterklas op www.rosavzw.be/nl/aanbod.
- Extra duiding, lesmaterialen en tips rond kinderrechteneducatie op www.schoolorrights.be.

Echo uit de klas op p. 17